

Foreningen NORDEN

**REFERAF AF LANDSSTYRELSESMØDE
LØRDAG DEN 14. SEPTEMBER 2013 KL. 11.00 – 16.00
HOTEL ØSTERPORT, OSLO PLADS 5, 2100 KØBENHAVN Ø**

Tilstede: Henrik Albæk, Hanne Ekstrand, Karen Ellemann (*landsformand*), Elisabeth Espedal, Benny Estrin, Birte Fangel, Frants Hagen Hagensen, Ingelise Holm, Bent Jensen, Anette Lind, Susanne Prip Madsen, Lizzie Moe, Georg Møller, Ole Nielsen, Arne Nielsen, Marion Pedersen, Bodil Porsbjerg, Erik Rasmussen, Flemming Thøgersen og Svend Tychsen.

Fra landskontoret: Maj-Britt Skovbro Hansen og Peter Jon Larsen.

Referat: Peter Jon Larsen.

Karen Ellemann bød velkommen til landsstyrelsen og startede mødet med at mindes **Axel Schade**, som var afgået ved døden kort efter vort repræsentantskabsmøde. Landsstyrelsen holdt et minuts stilhed.

Karen Ellemann bød derefter velkommen til professor **Thorsten Borring Olesen**, som havde været så venlig at stille sig til rådighed med et oplæg til dagens temadrøftelse.

TEMA: Nye udviklinger i det nordiske samarbejde efter Wetterberg, Stoltenberg og CENS

Thorsten Borring Olesen talte ud fra nedenstående stikord:

- 1) Er der nogle nye udviklinger efter Wetterberg, Stoltenberg og Strang (CENS) – eller er de tre også en del af et mere generelt oprud med øget fokus på Norden
  - a. De to diskurser, som markerer, at Norden er 'in'.
    - i. Den nordiske model som "supermodel"
    - ii. Ny opdrift for nordisk samarbejde
- 2) Fra dysfunktionel eller truet model til supermodel
  - a. "Hvad skal vi leve af"-retorikken; "den nordiske model er under nedbrydning" og ingen markedsføring af den nordiske model
  - b. Kovending inden for det seneste:
    - i. Fukuyama: "Getting to Denmark" (The Origins of Political Order" – 2011)
    - ii. The Economist: "The Nordic Countries – the Next Supermodel" (feb. 2013)
    - iii. Mere beskedent før det: "The Nordic Model in a New Era" – det svenske Ministerrådsprogram for 2013, lanceret slut 2012
    - iv. "Den nordiske supermodel får nye kræfter", kronik Haarder-Sareen april 2013
    - v. "Obama studerer den nordiske model", Politiken 1. sep. 2013

- vi. Fra min egen verden: "Scandinavian Culture and Society", kandidatuddannelse i den nordiske model/de nordiske modeller ved Aarhus Universitet pt. i høring hos Akkrediteringsrådet.
  - c. Hvad ligger bag kovendingen`?
    - i. Frygten for globalisering – vi må møde den i fællesskab
    - ii. Relativ god krisehåndtering
    - iii. Skandinavisk kultur er 'in'
  - d. Den nordiske model som 'brand' og som praksis
    - i. Konsensusdemokrati
    - ii. Korporativ markedsøkonomi
    - iii. Universalistisk velfærdsstat
    - iv. Human internationalist
    - v. Er den historiske model under nedbrydning/omformning?
      - 1. The Economist's beskrivelse: tilpasningsdygtig og effektiv
- 3) Ny vækst i det nordiske samarbejde
- a. Wetterberg: globalisering og EU
  - b. Stoltenberg: klimaforandring/Arktis/EU/NATO
  - c. Strang (CENS): nordisk opdrift/ubalance uformel (NORDDEFECO) og formel nordisk samarbejde – demokratisk underskud og tomgang
- 4) Strang-rapporten: Nordiska Gemenskap/nordiske fællesskaber
- a. Hand-out
  - b. Fleksibel og variabel geometri
  - c. Oprettelse af up-og sik-fællesskab for at bringe politisk-parlamentarisk proces ind i det mest dynamiske område (subsidiært up-sik Ministerråd og udvalg i NR)
  - d. Opnormering af partigrupper i NR på bekostning af nationale delegationer
  - e. Synkronisering af ekspertise mellem nationale parlamenter og NR og parallelle nordiske parlamentsdebatter
  - f. Forslaget om et græsehindringsindeks
- 5) Resultater
- a. Rapporten seriøst diskuteret i NR og nationalt
  - b. Rundbordskonferencer mellem parlamentariker, ministre og eksperter om UP-og sik-politik på tapetet
  - c. Parallelle nordiske parlamentsdebatter om samme temaer
- 6) Fremtiden
- a. Den nordiske og europæiske interdependens
  - b. De tre scenarier:
    - i. Status quo - med incremental tilpasning
    - ii. EU fragmentering
      - 1. nordisk tvangsægteskab med UK
      - 2. platform for nordisk integration
    - iii. EU styrkelse
      - 1. underminering af det nordiske samarbejde

2. platform for nordisk regionalisering i EU

Efter indlægget havde landsstyrelsen en debat med **Thorsten Borring Olesen**.

Marion Pedersen fortalte om Nordisk Råds arbejde med at sikre, at der kunne komme mere tempo i arbejdet ved at tillade, at beslutninger ikke nødvendigvis behøvede enighed for at kunne gennemføres i de lande, der tilsluttede sig forslagene. Det kunne betyde et Norden i flere tempi. De politiske og folkelige kræfter skulle trækkes mere med i debatterne. Hun mindede om, at der nu var lagt op til flere fællesnordiske ambassader rundt om i verden.

Georg Møller gjorde den iagttagelse, at den folkelige deltagelse samler de tre rapporter, der også alle tager udgangspunkt i kulturelt samarbejde, der via den unikke folkelige deltagelse fører til det brede nordiske samarbejde, vi kender i dag.

Arne Nielsen mindede om, at hvis det officielle samarbejde går langsomt, så tager andre over – senest tog erhvervslivet nordiske kvantespring i 90'erne.

Susanne Prip Madsen mente at tiden var moden for et systemskifte i det nordiske samarbejde. Hun nævnte i øvrigt vigtigheden af mere TV-samarbejde og herunder problemer med IP-adresser, som ikke tillod andre nordboerne at gå ind via nettet og se hinandens tv-udsendelser.

Svend Tychsen nævnte vigtigheden af at tilføre den nordiske debat synlighed gennem vigtigheden af at engagere. Der skal være en synlig strategi for at nå nordiske resultater. Det nordiske er alt for hengemt i den offentlige sfære.

Frants Hagen Hagensen mindede om, at enighed gør det svært at bevæge sig. Det gør det også svært at få synlighed. Han var enig i, at nordisk samarbejde bør kunne lade sig gøre i forskellige tempi, så det ikke hele tiden bygger på den mindste fællesnævner.

Bent Jensen nævnte vigtigheden af sprogsamarbejdet og brugen af den skandinaviske fællesforståelse. Han klagede over, at TV havde for lidt nordisk stof. Norden mangler sensationer. Han ønskede en bedre forankring af det nordiske stof blandt medierne.

Karen Ellemann takkede for det spændende indlæg og for den gode efterfølgende debat.

Efter frokost gik landsstyrelsen over til den egentlige dagsorden:

1. Godkendelse af dagsorden

Nedenstående dagsorden blev godkendt.

2. Godkendelse af referat fra 4. maj 2013 og 16. marts 2013

Med en enkelt rettelse til referatet fra 4. maj godkendte landsstyrelsen referaterne.

3. Meddelelser

a.) forretningsudvalget

Karen Ellemann berettede fra forretningsudvalgets møde den 27. juni.

Svend Tychsen gjorde opmærksom på, at han ikke havde anfægtet lovligheden af det konstituerende landsstyrelsesmøde, som det fremgår af referatet fra forretningsudvalget, men han havde anfægtet hensigtsmæssigheden lige som han ikke mente, at det levede op til forretningsordenen. Han foreslog, at det konstituerende landsstyrelsesmøde ikke lægges i forlængelse af repræsentantskabsmødet, men blev holdt efterfølgende, så der blev tid til at forberede mødet for deltagerne.

Flere tilsluttede sig dette synspunkt og landsstyrelsen konkluderede, at de fremtidige konstituerende møder vil blive afholdt inden for fristen, men ikke i direkte forlængelse af repræsentantskabsmødet, samt at disse møder vil ud over konstitueringerne blive afviklet med en normal dagsorden.

b.) udvalgene, herunder konstitueringer

Bodil Porsbjerg refererede fra seneste møde i uddannelsesudvalget, hvor de sager, der blev drøftet allerede nu er ved at blive effektueret. Hun henviste også til, at emnet ville blive behandlet på den kommende Tillidsmandsdag.

Arne Nielsen henviste til referaterne fra idepolitisk udvalg på hjemmesiden.

Birte Fangel fremlagde forslag til nyt kommissorium. Landsstyrelsen vedtog kommissoriet med følgende ordlyd:

Arbejdsgruppens kommissorium er at komme med forslag til at fastholde og styrke medlemssituationen i Foreningen NORDEN.

1. Arbejdsgruppen skal udarbejde et materiale, som kan inspirere lokalafdelingerne til at skaffe nye medlemmer. Der kan hentes ideer i lokalafdelingernes programmer. Af medlemsstatistikkerne kan man se hvilke lokalafdelinger, der har fremgang og bruge disse lokalafdelinger som eksempler på bedst praksis. Også den seneste medlemsundersøgelse kan være til inspiration for arbejdsgruppen.
2. Arbejdsgruppen skal også se på landsforeningens muligheder for at rekruttere nye medlemmer, specielt skole- og biblioteksmedlemmer, samt støttemedlemmer.
3. Arbejdsgruppen skal endvidere se på, om de tilbud til tillidsfolkene, som landsforeningen står for (tillidsmandsmødet, idekataloger, hjemmesidens intranet mm.) er tidssvarende og tilstrækkelige.

Tidsplan

Arbejdsgruppen blev først endeligt nedsat i december 2012. På grund af gruppens lille størrelse og deltagernes adresser mødes gruppen til arbejds møder i Vejle. Mellem møderne vil der være mailkorrespondance.

Arbejdsgruppen satser på at være færdig og komme med en endelig rapportering til landsstyrelsesmødet den 14. september 2013.

Præsentation og opfølgning på tillidsmandsdagen den 16. november 2013.

Herefter præsenterede **Birte Fangel** et udkast til idekatalog, som arbejdsgruppen havde arbejdet med.

Georg Møller fortalte fra medieudvalget, at trykningen af Norden Nu havde været i udbud, og der er penge at spare ved at flytte trykopgaven til et andet trykkeri. En sådan flytning ville ske snarest. Han henviste også til, at foreningens hjemmeside nu var kommet på en ny platform, hvilket ville forenkle funktionaliteten. Han nævnte, at der vil komme en vejledning med fokus på de lokale hjemmesider.

Flere påpegede, at der ikke må ”klippes” i flagene, og bad om, at designet blev ændret på det punkt.

Konstituering:

Landsstyrelsen vedtog, at det er den til enhver tid siddende formand, der er repræsenteret i idepolitisk udvalg, hvorfor **Karen Ellemann** erstatter **Arne Nielsen** i udvalget.

Karen Ellemann foreslog nedsat et ad hoc udvalg vedrørende kommunikation. **Landsstyrelsen** godkendte dette udvalg, der vil bestå af formand, næstformand og en ekstern ekspert.

c.) landsformand

Karen Ellemann fortalte, at hun og generalsekretæren havde deltaget i flere møder med den nordiske samarbejdsminister med det formål at skabe et begejstringsprojekt for Norden og få medierne til at interessere sig mere for samarbejdet.

Karen Ellemann fortalte om et møde arrangeret af Nordisk Informationskontor i Flensborg mandag den 16. september 2013, hvor hun løftede sløret for de ting hun ville tage op, herunder ikke mindst Norden i forhold til EU, de nordiske værdier og de nordiske udfordringer.

Karen Ellemann fortalte, at hun arbejdede på en kronik eller lignende om det nordiske samarbejde, som kunne komme op til sessionen i Oslo. Hun fortalte også, at Danmark overtager det nordiske formandskab i 2015, og foreningen havde fået en invitation af ministeren til at komme med indspil til formandskabsprogrammet.

d.) generalsekretær

Peter Jon Larsen fortalte, at Nordisk Ministerråd selv havde fået øje på foreningens projekt med Miljøundervisning i skolen, der tidligere havde været drøftet. De ønskede projektet erstattede den nordiske klimadag, og ville bede foreningen om at lave et forprojekt med henblik på en endelig beslutning i februar om at gennemføre projektet.

Peter Jon Larsen fortalte også om arbejdet med Lille Mølle på Christianshavn, hvor Nationalmuseet ville overdrage bygningerne til foreningen, hvilket vi dog ikke kunne tage imod med mindre vi kunne rejse penge til en restaurering af bygningerne, som så kunne bruges til landskontor mm. Der blev derfor arbejdet på at skaffe de fornødne midler.

Landsstyrelsen havde herefter en drøftelse af det kommende kommunalvalg, hvor der blev opfordret til at stille kritiske spørgsmål til kommunernes nordiske samarbejde (venskabsbysamarbejdet). **Karen Ellemann** lovede, at den kommende leder i Norden Nu, som ville udkomme inden kommunalvalget, ville handle om det nordiske venskabsbysamarbejde og give inspiration til lokale spørgsmål til lokale kandidater. **Georg Møller** foreslog, at man i Norden Nu annoncerede for landslotteriet og solgte lodsedler, hvis tidspunktet for landslotteriet passe med udgivelsesterminen for bladet.

4. Økonomi, herunder halvårsregnskab og retningslinjerne for kritisk revision

Peter Jon Larsen forelagde med assistance fra bogholderen **Maj-Britt Skovbro Hansen** halvårsregnskabet og estimatet for 2013.

Landsstyrelsen tog regnskab og estimat til efterretning, men bad samtidig om, at der i forbindelse med fremtidige estimater ville blive udarbejdet et notat, der redegjorde for eventuelle afvigelser.

Landsstyrelsen drøftede herefter forretningsudvalgets oplæg til præciseringen angående kritisk revision.

Svend Tychsen havde nogle ændringsforslag.

Landsstyrelsen vedtog **Svend Tychsens** ændringer, hvorefter præciseringen kom til at lyde således:

Kritisk revision

I Foreningen NORDENs vedtægter står i § 7 **Repræsentantskabet** *stk. 7 Dagsorden for ordinært repræsentantskabsmøde skal omfatte*, fremgår som pkt. 11 ”Valg af to kritiske revisorer”.

I vedtægternes § 8 **Regnskabet** fremgår ”Foreningens regnskabsår følger kalenderåret. Foreningens årsregnskab skal revideres af en statsautoriseret revisor valgt af landsstyrelsen. Sammen med regnskabet forelægges bemærkninger fra de kritiske revisorer for repræsentantskabet”.

Den kritiske revision omfatter bl.a.

- en gennemgang af om udgifterne modsvarer de politiske prioriteringer repræsentantskabet, landsstyrelsen og forretningsudvalget har udstukket
- en sikring af, at der ikke i foreningen er et generelt overforbrug til repræsentation, rejser mm.
- en vurdering af foreningens balance set i forhold til konsolidering og egenkapitalbehovet
- en vurdering af behovet for yderligere tiltag på indtægts- og udgiftssiden.

De kritiske revisorer får tilsendt de kvartalsmæssige budgetrapporter, på hvilket grundlag de kan stille spørgsmål. Enhver skriftlig dialog der måtte være mellem sekretariatet og de kritiske revisorer skal være FU bekendt.

Der afholdes et årligt møde mellem de kritiske revisorer og forretningsudvalget. På grundlag af dette møde udarbejder de kritiske revisorer en udtalelse/rapport til repræsentantskabet.

5. Handleplan

Georg Møller forelagde udkastet til handlingsplan, og understregede at der var tale om en rullende plan, landsstyrelsen skulle se på løbende. Han gjorde også opmærksom på, at udvalg og arbejdsgrupper i høj grad skulle arbejde selvstændigt, så der ikke blev ekstra belastning på sekretariatet i den forbindelse.

Med visse mindre justeringer, blev Handlingsplanen vedtaget.

Svend Tychsen spurgte til Arktis, da han gerne ville have dette emne op i forbindelse med næste års repræsentantskabsmøde, da det ville hænge naturligt sammen med repræsentantskabsmødets afholdelse i Nordatlantisk Hus i Odense.

Peter Jon Larsen gjorde opmærksom på, at idepolitisk udvalg havde drøftet Arktis, og lagt særlig vægt på bæredygtighed og respekten for de oprindelige folk i området. På den måde ville det passe fint, som tema på repræsentantskabsmødet.

Landsstyrelsen tilsluttede sig dette.

6. Opfølgning af repræsentantskabsmødet, herunder referatet

Peter Jon Larsen henviste til det udsendte materiale fra **Jørgen Andresen**. Han gjorde opmærksom på, at princippet omkring referatet var, at det var et beslutningsreferat, hvor indlæg ikke blev refereret, bortset fra de indlæg, der kom efter formandens beretning.

Landsstyrelsen var enig i princippet angående referatet, men var samtidig positiv over for en række af de synspunkter, **Jørgen Andresen** havde fremført, som ville indgå i den fremtidige tilrettelæggelse/referering af møder og beslutninger.

7. Lokalafdelinger (status)

Peter Jon Larsen henviste til det udsendte materiale, og gjorde opmærksom på, at det var lang tid siden, landsstyrelsen sidst havde set en opgørelse over situationen i lokalafdelingerne. Han henviste også til kredsens vigtige rolle i forbindelse med at hjælpe nødlidende lokalafdelinger i kredsens område.

Landsstyrelsen tog materialet til efterretning og godkendte de ændringer, der fremgik af listen.

8. FNF

Karen Ellemann gjorde opmærksom på, at der var indkaldt til præsidiemøde i FNF i forbindelse med Nordisk Råds session i Oslo, og hun ville inde tage et møde med FNF's generalsekretær, for at blive mere kendt med de sager, der var på FNF's dagsorden.

9. Evaluering

Marion Pedersen og **Georg Møller** pointerede, at temadrøftelsen, som i dag havde været rigtig god, skal indgå som et fast punkt på landsstyrelsens møder og dermed tilpasses det samlede program, så der også blev tid til at træffe de rigtige beslutninger i foreningen.

Landsstyrelsen drøftede dette og var enig om, at begge dele skulle tilgodeses. Det var også vigtigt, for mødets afvikling, at medlemmerne så vidt muligt kunne være til stede indtil det afsatte afslutningstidspunkt.

10. Eventuelt – herunder fastsættelse af kommende møde(r)

Susanne Prip Madsen berettede fra Foreningen NORDENs deltagelse i folkemødet på Bornholm. Hun mente, at det var vigtigt, at foreningen fortsat var til stede på folkemødet og "viste flaget". Hun mente også, at foreningen burde være til stede i såvel den nordiske pavillon som i folkeoplysningens.

Hanne Ekstrand bad om at der tilgik lokalafdelingerne oplysninger om de unge fra deres område, der havde søgt og været på Nordjobb, så det kunne bruges markedsføringsmæssigt.

Peter Jon Larsen lovede at undersøge mulighederne for dette hos FNF, som sidder inde med oplysningerne i den fællesnordiske database.

Næste ordinære møde blev fastsat til

LØRDAG DEN 22. MARTS 2014 KL. 11.00 – 16.00 I KØBENHAVN.

Landsstyrelsen fastlagde det efterfølgende møde til **lørdag den 24. maj 2014 i Middelfart**, da det er i den weekend, at 1814 vil blive fejret ved en bred folkelig manifestation i netop Middelfart.

PJL/pjl 19.09.13